

In dit jaarverslag 2023 treft u per pagina een beschrijving per molen aan, zoals door de molenaars aangeleverd. Deze worden vooraf gegaan door het verslag van de werkplaats.

Op pagina 11 vindt u een samenvattende tabel, die over de laatste jaren een overzicht geeft van het aantal omwentelingen van de molens. Ook ziet u het aantal uren dat onze vrijwilligers actief waren op en rond de molens en in de werkplaats. Uren ten behoeve van het behoud en draaien van de molens. Dit jaar is ook het aantal bezoekers vermeld. Dit geeft aan dat velen de weg naar de molen weten te vinden.

Van de voorzitter.

Ieder jaar wordt er per molen geïnventariseerd welk onderhoud nodig is. Het overzicht wordt gesplitst in klussen die via de eigenaar (gemeente Haarlem en Heemstede en Spaarnwoude Park) worden aangepakt en klussen die de SMZK zelf kan doen.

In 2023 is er door de gemeente Haarlem veel onderhoud gepleegd. Ook wij, de SMZK, hebben niet stil gezeten. De molen De Veer werd al een tijd door molenaars van de SMZK gedraaid. De Veer is nu officieel bij ons in beheer. Ook zijn er dit jaar nieuwe werkdonateurs (mensen die actief zijn op de molen of de werkplaats bij het onderhoud) bij gekomen.

In de afgelopen jaren zijn we flink gegroeid. Met elkaar vormen we een hechte groep. We tellen nu 41 vrijwilligers die zich inzetten voor het behoud van molens. Molens zijn meer dan monumenten. Door molens te gebruiken waar ze voor bedoeld zijn, geeft dit mensen ook meer inzicht waarom dit erfgoed belangrijk is.

Gelukkig hebben wij donateurs die hier ook zo over denken. Daar zijn wij erg blij mee.

Leo Schrama.

Na het ondertekenen van de overeenkomst.

24 mei 2023: vlnr Fons Frensen, Koos Koet, Leo Schrama, Henk Derks. Foto M.v.Beugen.

Dit jaar molen De Veer in de schijnwerpers.

De werkplaats.

In 2023 was de eerste activiteit de nieuwjaarsreceptie waarbij we elkaar een goed molenjaar wensten.

Daarna: “aan het werk”. Op de woensdagavonden is er heel wat werk verzet. Dit ondanks het feit dat enkele molens voor langdurig onderhoud geruime tijd stil stonden en het in de zomer regelmatig té warm was om in de werkplaats te werken.

Het draaihoofd voor de Eenhoorn (in het jaarverslag 2022 vermeld) is door Jos van Schooten klaar gemaakt en in het voorjaar in de molen gemonteerd. Er is een wervelbalk gemaakt voor een bevriende molenaar in het Noorden van het land. Er zijn onderdelen gemaakt voor het gevluht van de Hommel. Zoals nieuwe kluften, een voorzoom (verticale lat van het hekwerk van de wieken) en nieuwe spaken voor het kruirad.

De molen de Veer is dit jaar in het beheer van de SMZK gekomen. Op onze draaibank zijn nieuwe rollen gedraaid voor de Veer op de juiste maat. De aangeleverde rollen waren te groot, waardoor ze bij herhaling scheurden. Wij hebben de zagenslijpmachine geperfectioneerd. In april was het zover dat er geslepen kon worden.

De naaimachine van Guus heeft niet stilgestaan.

Er zijn weer diverse zeilen hersteld.

De gemeente Haarlem werkte aan het gebouw in het kader van duurzaamheid. Aan de voor- en achterzijde zijn de ramen voorzien van dubbel glas. Dit in combinatie met schilderwerk. Het gebouw heeft nieuwe dakbedekking. Ter voorbereiding op het in 2024 leggen van zonnepanelen monteerde men een nieuwe veiligheidsschakelaar in de meterkast. Binnen is in het magazijn de tl-verlichting vervangen door energiezuinige led-verlichting. De roldeur en de noodverlichting zijn ook weer gecontroleerd.

De werkplaats is de centrale plek waar jaarlijks de keuring van alle brandblussers van werkplaats én molens plaats vindt. De werkplaats is ook de opslagruimte van alle expositiemateriaal. Als voorbereiding op het 40-jarig bestaan in 2024 is alle materiaal gecontroleerd. De vergaderruimte werd vaak gebruikt.

Veel gedaan en veel te doen. We gaan verder.

Rob Joosten.

De Adriaan.

Het jaar 2023 was bijzonder voor molen de Adriaan.

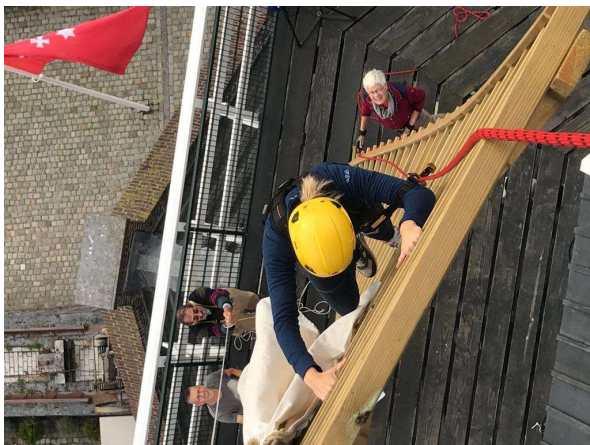
Zo werd het 50-jarig jubileum van het Gilde van Molenaars gevierd. De feestelijke bijeenkomst voor het bestuur en de molenaars werd bij ons op de molen gehouden. We hebben meegewerkt aan de organisatie. Onze coördinator Auke heeft een button ontworpen en een mooi certificaat gemaakt voor alle molenaars van de provincie Noord-Holland.

Dit jaar werd ook het 100-jarig bestaan van de De Hollandsche Molen gevierd. Omdat de Adriaan in 1923 de eerste molen was die de jonge vereniging kocht, wilden ze dit jubileum op de Adriaan vieren. Zo gingen weer de vlaggen uit en werd voor deze speciale gelegenheid de burgemeester uitgenodigd.

Daarna begon voor ons molenaars het lange wachten. Bij inspectie werd vastgesteld dat latten in de fokwieken zodanig los kwamen te staan dat wij ons zorgen maakten dat die er af zouden kunnen vliegen. In onderling overleg met technisch beheer van de SMZK hebben wij besloten de molen voorlopig stil te zetten tot de molenmaker zou komen. Na veel discussie is, in overleg met de gemeente Haarlem, er voor gekozen het fokkengevlucht te vervangen door het Oudhollands wiek systeem. De molen zal dan rustiger draaien en reparaties kunnen makkelijker uitgevoerd worden. Dit komt de levensduur ten goede.

Heel blij waren wij toen molenmakers Rob en Dave Poland met hun grote kraanwagen kwamen om het houtwerk en de hoogwerker op de stelling te hijsen en te starten met de werkzaamheden. TV Noord-Holland heeft er een leuke uitzending van gemaakt. In oktober kon de molen weer draaien. Met de nieuwe wieken kunnen wij weer jaren voort.

2023 was een goed molenjaar. Er kwamen niet minder dan 22309 bezoekers uit heel de wereld en die worden door onze gidsen enthousiast rondgeleid. De rondleidingen konden ook doorgang vinden in de periode dat de molen niet kon draaien. Een deel van de stelling was wel uit veiligheid afgesloten. De molenaars Elly, Guus, Harrie, Barbara en ook Henk en Koos zorgen ervoor dat de Adriaan nu weer zo vaak als mogelijk draait.

Met de prachtige modellen van Jos is de Adriaan een ideale instructiemolen om leerlingen op te leiden tot molenaar. Barbara heeft momenteel 5 leerlingen in opleiding. Dat geeft hoop voor de toekomst!

Hier worden de nieuwe zeilen voorgelegd met hulp van de leerlingen.

Op de molen zijn twee cursusdagen georganiseerd voor onze nieuwe molengidsen. Er waren vele belangstellenden. Het was een succes. Eerst vertelden Chris en Barbara over de geschiedenis en techniek van molens en daarna gaf Rien instructie over hoe je een interessante rondleiding kan geven. Wij zullen in de komende tijd de nieuwe gidsen weer graag inzetten bij de vele bezoekers die we hopen te ontvangen.

In 2023 was er groot werk op de Adriaan en de Eenhoorn.

De Eenhoorn.

Business as usual.

Dat de Eenhoorn sinds juli 2022 niet meer draait wil niet zeggen dat er in 2023 niets gebeurde op, aan en rond de molen. Elke zaterdag beklommen de molenaars en de medewerkers de steile trapjes naar de zaagvloer. De eerste aanwezige om het luik te openen en koffie te zetten. Alleen dan komt er leven in de zagerij. Als het mooi weer was (in elk geval droog) dan werd de tafel uit de schuur gehaald en met de klapstoeltjes op het erf gezet.

De kerstster was in de top gehesen en het verwijderen ervan was de eerste handeling van het nieuwe jaar. Dat was best griezelig want het schavot was spekglad door de alg.

In de molen werden de knuppelstroppen van het draaihoofd losgeslagen. Dat was het begin van een mooie restauratie waarvoor we alle tijd hebben genomen. Om te beginnen het vervangen van het scharnierblok van het voorste zaagraam. Dit is de koppeling tussen het zaagraam en de drijfstock aan de krukas. Ook het kalf met de lagers tussen het eerste en tweede zaagraam moest worden vervangen. Dat bleek na de noodzakelijke demontage volledig gescheurd te zijn en werd met wat spijkers bijeen gehouden.

Onder de zijvloer van het zaagselkot duwde een dwarsbalkje de planken omhoog. Dat is met enig geweld weer op zijn plek geslagen en geborgd. Op de zaagvloer zijn enkele vloerdelen vervangen evenals een plank in de loopbrug naar het schavot (stelling).

En omdat gras groeit moest er regelmatig worden gemaaid. Een molen heeft ook een functie voor de buurt. Zo kwam de dochter van onze buurman voor trouwfoto's naar de molen.

De molen in de luilaktooi was in 2023 niet mogelijk, maar de luilakbollen waren weer heerlijk.

Het verfwerk van het dak en de luiven (overkapping) van de zaagvloer worden regelmatig zwart van de vochtige lucht en fijnstof. Alleen met de hand boenen bleek effect te hebben. Ondertussen hebben Joyce en Henk het verfwerk bijna schoon. Dat is ca. 120 vierkante meter wit geverfd lakwerk schoonpoetsen.

Onderwijl werd het draaihoofd vervangen en het zaagraam weer in elkaar gezet en afgesteld.

De wespen hadden dit jaar de kap verkozen voor hun nest. De pimpelmees betrok haar vaste woning tegen de droogloods. Alle honden kregen weer een koekje van Henk of Wiebe.

Half augustus knoopten we een looplijn tussen de roe toppen. Dat is 60 meter touw. We mochten beginnen met verwijderen van al het hekwerk en de borden van de wieken. Kaalzetten geheten.

Tijdens de Open Monumentendagen stond de Eenhoorn met kale roedes. Een vreemd gezicht. Ondanks dat, toch veel bezoekers rondgeleid als vanouds.

Eind september stapten we in de penterbak om het riet bij de Eenhoornbrug uit te roeien. We kunnen nu eindelijk weer zonder hindernis onder de brug doorvaren.

En toen... op 14 november kwam de dekschuit met de nieuwe roedes uit Alkmaar (Fabriek Hillegom-Molenmaker Oterleek) bij de steiger afmeren en werden de nieuwe "Straathof roedes" op het erf geparkeerd. Op 8 december stond de hoogwerker op het erf en in 3 dagen tijd werden de oude Burgerroedes vervangen door de nieuwe.

Vlak voor de kerstdagen is ook het hekwerk gereedgekomen. De windborden zijn geplaatst en we moeten nog even gebruik maken van een oud stel zeilen. Als de molenmaker het erf heeft ontruimd en de molen heeft vrijgegeven dan kunnen we weer gaan zagen.

Nog even.... Volgens plan draait de molen weer op 6 januari 2024.

Het molentje van Groenendaal.

Het molentje van Groenendaal is onderdeel van de Heemstedse identiteit. Daarom houden de inwoners van Heemstede van “hun” molentje en vinden zij het belangrijk dat deze er is, blijft en er goed uitziet. Als de molen dan ook nog draait en werk verricht, het verversen van het water in de Groenendaalse vijvers, kijken zij vol liefde naar dit unieke stuk Heemstedse cultuur. Ze hebben gelijk, want het molentje van Groenendaal is uniek. Het lijkt op een poldermolen, met een vijzel die water omhoog pompt. Maar een poldermolen is het niet. Hier wordt water het land in gepompt en niet er uit. Van dit type molen en met deze afmetingen zijn er veel meer, maar geen vrijstaande. Die andere staan allemaal op een schuur, op een plat dak of een ander gebouw. Het molentje van Groenendaal staat op een slanke onderbouw. Omdat de velden (zijvlakken) van het achtkant te klein zijn om daarin een deur naar de werkstelling te maken, was er een probleem om bij het gevlucht en de staart te komen. Met een hoogte van bijna 8 meter boven de grond moest er onder de echte stelling een tweede stelling komen, van waar af de echte stelling bereikbaar is. Het is daardoor de enige molen met twee stellingen boven elkaar en dus uniek!

Maar dit is toch een jaarverslag?. Dit moet gaan over het afgelopen jaar! Tja, dit jaar heeft het molentje weinig gedraaid. Maar gewerkt is er wel. Vooral gewerkt om er achter te komen waarom het molentje zo’n moeite had om te draaien. Van alles is geprobeerd en onderzocht, gedemonteerd en weer gemonteerd. Er is iets mis. Inmiddels weten we dat de oorzaak ligt in het halslager, waar de bovenas net achter de wieken in draait. Daar loopt de boel stroef. Als de wind het molentje laat draaien en de wind maar een heel klein beetje minder wordt, stopt het molentje direct. Het komende jaar zal dus staan in het teken van het oplossen van dat probleem.

Ondanks het moeizame draaien hebben we toch wel aardig wat bezoekers gehad. Niet alleen op de Monumentendagen en de Molendagen maar ook tijdens het draaien en klussen.

Bijzonder was het bezoek van de bewoners uit een Heemstedse straat. Bij een straatbarbecue kwamen twee bewoners er achter, dat zij de enige “echte” Heemstedenaren in hun straat waren. Die twee organiseerden daarom voor de hele groep van 20 mannen een Heemstedse kennismakings-fietstocht. Zodoende kwamen zij uiteraard bij het molentje terecht. Zij hebben deze uitgebreid bekeken. Hebben zij u ook op een idee gebracht? U bent van harte welkom!

Wat ook nog steeds welkom is, zijn oude houten schaatsen. Het plafond hangt nu voor de helft vol met schaatsen en er is nog plaats voor de uwe. Soms komen er mensen even binnen om te kijken of ze hun oude schaatsen nog kunnen terugvinden tussen al die schaatsen. Dat is dan even goed zoeken. Heel soms is het molentje ook over het ijs bereikbaar! Afgelopen jaar helaas niet.

De Hommel

Het slechte weer, de windstiltes, de stormen en bereikbaarheid van de molen (het asfalt van het fietspad, toegang tot de molen, werd vernieuwd) maakten dat we minder vaak dan voorgaande jaren hebben kunnen draaien. Het noodzakelijke onderhoud aan het kruirad, de wieken en het erf droegen daartoe ook bij. Maar onderhoud moet.

De eerste twee maanden van het jaar hebben Robert en Ronald op zondagen gedraaid met de Hommel. Zij zijn nieuwe vrijwillige molenaars, die ook op andere molens draaien. Bijvoorbeeld de Eenhoorn. Maar de Eenhoorn kon niet draaien. De Hommel en Zaanse molens waren een goed alternatief.

Dit jaar hebben de leden van de SMZK veel onderhoud gepleegd. Zo werden bij het kruirad de rotte plekken uitgekrabd en na enige tijd van drogen werden de gaten opgevuld. Ook diverse klossen rond het kruirad werden vernieuwd en de roest op de ijzers aangepakt. Het kruirad verkeert niet in al te goede staat. Vervanging op termijn lijkt noodzakelijk. Aan de wieken zijn diverse roestplekken afgebikt en in de zinkspray gezet. Later is dit met zwarte verf afgewerkt. Enkele heklaten (horizontale latten), zoomlaten (verticale latten) en kluften zijn vernieuwd. Al dit werk is afhankelijk van droog weer, hetgeen weinig voorkwam. Of het was té heet. Tijdens het draaien van de molen kwamen bij warm weer stukken roest uit de binnenroede. Dit is een punt van zorg en aandacht voor de toekomst.

Andere werkzaamheden waren het plaatsen van een nieuwe werkbank, het vernieuwen van het schot van de houtopslag, het vervangen van de vlaggenmast (hergebruik van een oude van molen de Adriaan), banken en deurklossen vernieuwen en een raamkozijn repareren. Ook het kozijn bij de voordeur is afgeschaafd. Het wiel van de kruiwagen is vervangen door een niet op te pompen versie. Ofwel een anti lek wiel. Zonder kruiwagen zijn we nergens, aangezien we met een auto niet vlakbij de molen mogen komen. Op 5 juli heeft een zeer zware storm veel schade aangericht in Nederland en in Haarlem in het bijzonder. De molen bleef fier overeind.

Tijdens de open molendagen in mei en de monumentendagen in september zijn er veel bezoekers geweest. Respectievelijk 80 en 40. Tussendoor zijn er nog wat groepen en losse bezoekers geweest bij de molen.

Eind oktober is vanuit SRO (in opdracht van de gemeente Haarlem) een aannemer geweest om het metselwerk bij de voor- en achterwaterloop op te nemen. Ook is bekeken hoe de brug aan de achterkant gelijk met het erf kan worden gemaakt. Na het ophogen van het erf vorig jaar zijn dit werkzaamheden die nog noodzakelijk zijn. Het erf is na de ophoging beplant met struiken. Helaas heeft een deel de droogte niet overleefd. Een zorg voor de molenaar zijn de kruipalen die te hoog in het erf staan. Afhankelijk van de stand kan je met de wieken de palen raken. Controle vooraf of de palen een kopje kleiner maken is nodig.

Michel Boeree.

De molen van de Schoterveenpolder.

Het regent. De pannen worden nat. Het erf is glad en het waterpeil stijgt. Een poldermolenaar vindt dat helemaal niet erg. Integendeel. Met een lekkere wind en soms het geluk van een droge dag daalt het waterpeil snel. We malen veel uit. Soms op verzoek van Rijnland zelfs in de avond. Na 2 dagen kan het peil weer hoog zijn. Dijk en land zijn immers doordrenkt. De laatste twee maanden van het jaar is er acht keer gemalen (de rest van het jaar verspreid nog eens 12 keer). Er wordt weer veel regen verwacht. Dan maakt een losse bout verder malen onmogelijk. Houtrot. Onze technische mensen werken hard om spoedig in het nieuwe jaar het scheprad weer te kunnen gebruiken. We halen als molen met het uitmalen ook de publiciteit. De krant en NH nieuws. De journaliste wordt ter plekke zo enthousiast dat ze na haar bezoek een regenpak koopt en zich aanmeldt als nieuwe leerling.

Op 11 november is het feest. St.Maarten valt op een zaterdag. Dit najaar heeft Jannemieke haar molenaarsexamen gehaald en draait ze regelmatig op een zaterdag op Schoterveen. Juist deze dag dus! De molen is fraai uitgelicht. Tevoren hebben wij posters opgehangen bij de molen en in de buurt. De molen blijft tot 7 uur geopend voor de zangers met als beloning een traktatie. Er komen veel kinderen met ouders langs. Er is een nieuwe traditie geboren.

Zo nat de herfst, zo droog de zomer. Niet malen, maar ook niet draaien. De metalen hoep is van het bovenwiel geschoven. Dat is gevaarlijk met vangen (molen stil zetten). De molenmaker moet er bij komen. De hele maand augustus staan we stil. Op 3 september kunnen we weer draaien. Twee omwentelingen: geduwd! De molen is wel op tijd klaar voor de molendagen, die rustiger zijn dan anders. Het is dan ook zeer heet dat weekend. Op 5 juli maken we de ergste zomerstorm mee sinds de metingen van het KNMI gestart zijn. Haarlem krijgt de volle laag. Nu staat het scheprad er voor de veiligheid in en zijn de windborden uit de wieken gehaald (hoeft normaal niet bij ons). De molen doorstaat alles. Het voorjaar is heet en droog. Wiggen moeten aangeslagen, wervels aangedraaid. De molendagen, met pannenkoeken, worden weer goed bezocht.

Verder terug in de tijd naar de eerste maanden van het jaar. De schuur wordt nu aan de binnenzijde verder aangepakt. Isolatie aangebracht. Er zijn planken gemaakt met deuren ervoor. Er zijn ook twee technische mankementen aan de molen. Een bout in de onderzetel komt omhoog. Die moet een flinke klap krijgen. Er blijkt een deel van de trapeuning verrot. Op de werkplaats wordt een vervanging gemaakt. Leuk is weer het bezoek van leerlingen van het Mendelcollege samen met leerlingen uit Noorwegen. Ze worden ontvangen door twee vrouwelijke molenaars en dat vinden zij gelukkig gewoon. Tussen alle bijzondere dingen door zijn er op vele dagen leerlingen op de molen, staat de molen maar 1 keer in de rouw, wordt er geschilderd aan trapjes en hekjes, wordt het fruit dat de vogels heel laten geplukt, een gehandicapte eend gevoerd (helaas...), bramenstruiken verplaatst omdat we hopen dat er binnenkort gebaggerd gaat worden, wordt een goot uitgeschept en heel veel gras gemaaid.

Nanny Moeijes.

Molen De Veer

Op deze molen is in 1984 besloten tot de oprichting van de SMZK. Maar pas 39 jaar later is het beheer van deze molen ook daadwerkelijk bij de stichting ondergebracht. Drie jaar lang heeft het zorgvuldig overleg geduurd en uiteindelijk werd het beheerscontract op 24 mei 2023 getekend. Namens de SMZK werd dat gedaan door onze voorzitter Leo Schrama en namens de eigenaar Spaarnwoude Park deed Marieke van Beugen dat. Reden voor deze overgang was de eis van Spaarnwoude Park om tijdens het seizoen van 1 april tot 1 oktober elke zon- en feestdag openstelling voor publiek te garanderen. Deze stichting kan dat, omdat er meerdere molenaars beschikbaar zijn die de weekenden kunnen verdelen. Tevens kwam hiermee de molen beschikbaar voor instructie en examens voor de molenaarsopleiding. Zo zijn er in 2023 al twee examens afgenomen en zijn er in totaal 18 verschillende mio's (molenaars in opleiding) één of meerdere dagen op de molen bezig geweest.

Ook de mogelijkheden voor onderhoud zijn door het beheer van onze stichting verbeterd. Zo liggen in de kap van de molen 40 houten kruirollen. Gemiddeld breekt er daarvan één per jaar. De reserverollen in de molen bleken te groot en kunnen nu op de werkplaats van de stichting op de juiste maat afgedraaid worden. Nóg zo'n onderhoudsgevoelig onderdeel is het fokkensysteem dat op deze molen zit. Dit jaar konden we een onderdeel (een schenkel) vervangen door een exemplaar dat nét van molen de Adriaan was gesloopt. Met hergebruik krijgen zulke onderdelen een tweede leven, wat bij molens al eeuwenlang traditie is. Voor de eigenaar betekent dit een aanzienlijke besparing in onderhoudskosten, te meer omdat wij diverse reparaties gratis uitvoeren. Sinds zeven jaar

(2016) hebben we een dergelijke reparatie al drie keer eerder gedaan met afgedankte schenkels van molen De Zandhaas in Santpoort. Met dank aan molenaar Jos Kors! En tenslotte zijn er ook aan het Oudhollands wiekensysteem steeds vaker reparaties nodig. De veiligheid houden we goed in de gaten.

Het bodemonderzoek, dat voor het nieuwe contract uitgevoerd werd, wees helaas uit dat het molenerf in het verleden ooit opgehoogd was met vervuilde grond. Dit betekende het einde van de moestuin, die historisch bij het erf hoorde. Transformatie naar een bloementuin is begonnen. Dat is dan weer een voordeel voor de bijenhouder op het molenerf. De overlast van invasieve exoten zoals de wolhandcrab en de Amerikaanse rivierkreeft is er echter niet minder om.

Het alarmsysteem (inbraak/brand) heeft vanaf het begin zeer veel fout- en valse meldingen geleverd. De installateur heeft inmiddels reparaties en wijzigingen aangebracht. Daarmee zijn de problemen hopelijk verholpen. In opdracht van Hoogheemraadschap Rijnland is men voor de Waarder- en Veerpolder begonnen met het ophogen van de dijk langs De Liede. Binnenkort komt de dijk over het molenerf aan de beurt.

Momenteel bestaat de bemensing uit de molenaars Henk Derks, Barbara Tanner, Simone Verscheure en Koos Koet. Naar verwachting doet Fons Frensen dit jaar molenaarsexamen en zal dan de ploeg komen versterken. En tenslotte is onze "huismeester" Ko Beerenhout al jarenlang een trouwe vrijwilliger voor de noodzakelijke hand- en spandiensten! Buiten de verplichte weekenden in het seizoen zijn we het hele jaar meestal ook nog op donderdagmiddag open voor bezoek.

Henk Derks.

De Vijfhuizermolen.

In 2023 hebben wij met de molen veel meer omwentelingen kunnen maken dan het jaar daarvoor. Naast het draaien hebben wij veel geklust. Als eerste: het plaatsen van nieuwe schijnwerpers. We gaan over op LED-verlichting. Die blijken kleiner dan de vorige en brengen nieuw pas- en meetwerk mee. Verder moeten we weer wilgen knotten, het slot van de schuurdeur vervangen en de duivenpoep van de kruiring af halen. Zo is er altijd wel wat te doen.

Als het jaar begint staat ons bijenvolkje goed ingepakt tegen de kou. In maart blijkt het helaas niet meer te leven. Renate begint een nieuw volkje, wat gezond door de zomer gaat komen. In april gaan de zomerzeilen ervoor. Eind oktober kunnen die weer plaatsmaken voor de winterzeilen.

In oktober hoort Henk een lelijk geknars tijdens het draaien. Na veel luisteren blijkt het nieuwe penlager zich los te werken. Dan is de vraag of de molenmaker moet komen. Een paar stevige klappen met een houten hamer op de juiste wig is de oplossing.

Een paar weken later zien we een gat in het rietdek, onder één van de kistraampjes. Het blijkt dat het kippengaas, wat op die plek de vogels moet weren, er los bij hangt. We kunnen er zelf bij om de boel te repareren.

Half november krijgen we de nazaten van de familie Hendriks op bezoek. Hendriks was de molenaar tot 1952.

Een paar weken later zien we weer een gat onder een ander kistraam. Deze keer is het ernstiger. Het gat is veel groter en het zit zo hoog dat we er niet goed bij kunnen. Van binnenuit kunnen we er nog wel een plankje voor spijkeren, maar deze keer wordt het werk voor de rietdekker. Het is ook kennelijk niet door vogels veroorzaakt, want daar is het de tijd niet voor en het riet is gewoon op het erf gevallen.

We sluiten het jaar af met het leegpompen van de roeiboot. Dat is niet de eerste keer in dit natte jaar. Niettemin hebben we lekker veel gedraaid.

Peter van Liempt.

Overzicht omwentelingen van de wieken en werkuren SMZK vrijwilligers per jaar.
Voor 2023 is per molen ook het bezoekersaantal aangegeven.

	2020		2021		2022		2023		
	Omw.	uren	Omw.	uren	Omw.	uren	Omw.	uren	bezoek
Adriaan	102888	732	95066	901	118694	979	70182	1162	22309
Eenhoorn	37764	1270	39153	1797	37280	1558	---	1208	718
Groenendaal	200	250	26808	284	12587	290	6934	280	375
Hommel	6994	313	31990	541	36296	395	9734	412	316
Schoterveen	132817	991	108723	1180	160177	1451	114411	1161	877
De Veer	---		---		---		---		1173
Vijfhuizer	18672	402	28251	530	28251	523	42785	481	344
Werkplaats		808		747		1183		1319	---
Totaal	299335	4766	329991	6696	393285	6439	244046	6023	26112

Aantekeningen:

De Adriaan: Het aantal omwentelingen is veel lager uitgevallen dan in 2022 door stilstand tot 06-10-23 i.v.m. het vervangen van de fokwieken door het Oudhollands wieksysteem.

De Eenhoorn: Geen omwentelingen in 2023 door stilstand tot 06-01-24 i.v.m. het vervangen van roeden en gevlucht.

Het molentje van Groenendaal: Volledig in bedrijf, veel klein onderhoud.

De Hommel: Minder omwentelingen in 2023 door stilstand o.a. door onderhoud aan het kruirad.

De molen van de Schoterveenspolder: Vaak in bedrijf mede op verzoek van Rijnland i.v.m. wateroverlast.

Molen De Veer: Per april 2023 in beheer genomen door de SMZK. Daarom nog niet alle cijfers over 2023.

De Vijfhuizer molen: Volledig in bedrijf, veel klein onderhoud.

De Werkplaats: Nieuwe elektra schakelkast, nieuwe dakbedekking en voorbereiding van de zonnepanelen.

Rob Ingenhoest.

Stichting Molens Zuid-Kennemerland

Opgericht op 21 mei 1984

Postadres/werkplaats:

Stichting Molens Zuid-Kennemerland
Slot van Nieuwerkerkstraat 2
2034 KK Haarlem.
Open: elke woensdagavond van
19.00 – 22.00 uur.

Kijk voor uitgebreide informatie op
www.smzk.nl en op Facebook
@SMZKHaarlem

Bank:

IBAN NL46INGB0004940372
t.n.v. Stichting Molens
Zuid-Kennemerland

Bestuur:

Voorzitter:
Leo Schrama, (023) 200 53 12.

Vicevoorzitter:
Rob Ingenhoest, (023) 584 72 04.
e-mail: r.ingenhoest@hetnet.nl

Secretaris/ledenadministratie:
Nanny Moeijes, (023) 532 27 58.
e-mail: secretarissmzk@gmail.com.

Penningmeester:
Joyce Beneker, (023) 563 41 93.
e-mail: penningmeestersmzk@gmail.com.

Technisch beheer:
Koos Koet, (023) 525 12 90.
e-mail: technischbeheersmzk@gmail.com.

Adviseur:
Frits Breen, (023) 533 84 23.
e-mail: frits.breen@hetnet.nl.

Bezoek:

De molens in beheer bij de SMZK zijn vrij te bezoeken wanneer de molenaar aanwezig is. Voor groepsbezoek neemt U contact op met de molenaar of het bestuur. Let op: voor de Adriaan geldt betaalde entree (zie www.molenadriaan.nl)

Colofon:

Dit jaarverslag kwam tot stand met medewerking van:

Leo Schrama, Rob Joosten, Barbara Tanner,
Jos van Schooten, Guus Boers, Michel Boeree,
Nanny Moeijes, Henk Derks, Peter van Liempt en
Rob Ingenhoest.

Foto's: de bovengenoemde schrijvers,
M.van Beugen, Frits Breen en
Jannemieke Kroese.
Eindredactie: Nanny Moeijes.

Druk: Damen Grafia, Haarlem.

